

Ach ja... pesticiden, een lastig verhaal

Mijn 3-jarig Amsterdams kleinkind gruwet van elk beestje: wat haar betreft slaan of spuiten we alles dood.

En wat doen wij? Wat doen wij, nadat die woelmuizen je krokusbollen opeten? Nadat de mieren in een lange polonaise naar de provisiekast trekken? Wat doen wij aan die slakken....? Heb je in je kasje net die zaailingen verspeend en is er eindelijk een mooi plantje aan het groeien....?

Wat doen wij? In de gangbare landbouw, maar ook in de meeste tuinen en huishoudens gebruiken we pesticiden. Je denkt misschien, dat dit minder wordt, maar Nederland is een koploper in de wereld. De ergste gifstoffen zoals DDT zijn verboden in Nederland, maar verder wordt het gebruik steeds meer.

Wat zijn pesticiden eigenlijk? Wij willen groenten, die goede opbrengst geven en gezonde planten, die veel bloeien. Dat is ons belang en we gebruiken pesticiden, (kunst)mest en extra water om dat voor elkaar te krijgen. Het gaat voor de tuinbouwketen dan om die ene portie aardappelen in het groentevak, om die ene plant in het tuincentrum. Op dat moment moet hij er goed uit zien, zodat wij hem kopen. Dat is het belang van de keten.

Voor de plant zelf en zijn natuurlijke omgeving is het een compleet ander verhaal. Die aardappelen kunnen beter in de grond blijven zitten en deels volgend jaar voor nieuwe planten zorgen. De bloemen verwelken en produceren zaad, sterven af. Miljoenen beestjes, schimmels en bacteriën bekommeren zich hierover. Ze breken alles af, met als gevolg dat de plant of het zaadje volgend jaar kan groeien. Een enorme competitiestrijd, zonder doel.

Lastig. Vroeger, als voedselverzamelaar was het te doen: je wist waar de paddestoelen, bramen en wortels stonden: klaar. Maar sinds we settelden en gingen landbouwen werd het ingewikkeld. Het kost enorm veel moeite om er voor te zorgen, dat die ene plant om het juiste moment bloeit of opbrengst geeft. Wij mensen hebben daarin een gigantische taak verricht, om te overleven. Nederlanders zijn hier heel goed in. We kunnen de wereld voeden.

We zijn steeds beter geworden in het telen van die individuele planten, los van de natuurlijke omgeving van die plant. Soms heel letterlijk, zoals witlof telen op water. In de kas kun je de natuur redelijk uitschakelen en alles onder controle houden, maar ook daar is het oppassen geblazen. En helemaal als je buiten in de volle grond teelt. Ziekten en plagen liggen op de loer. Of te wel al die insecten, schimmels en bacteriën, die zomaar hun eigen gang gaan.

Er zijn heel veel verschillende pesticiden, met veel verschillende effecten. Wat die effecten precies zijn weten we nog lang niet. We weten niet wat pesticiden op de lange termijn doen met de bodem en het insectenleven. We weten niet wat ze doen met ons lijf. Wij bestaan zelf ook uit levende cellen met miljoenen virussen, bacteriën en, schimmels. We moeten niet vergeten, dat we hele goede gifstoffen hebben gemaakt, die heel goed zijn in hun doel: in dit geval het bestrijden van insecten. (HG doet wat het belooft.) Ach ja...

En daar komen wij tuiniers in beeld. Wij zijn bij uitstek de groep, die én van mooie planten én van de natuur houden. Wij eten zelf uit onze moestuin. Wij zijn de groep in de Ach ja... Het is ons belang om beide doelen te dienen. En dat is heel lastig.

Wij willen jarenlang van onze tuin genieten, we willen gezond zijn, wij willen dat onze kinderen en kleinkinderen gezond zijn. Dat is ons belang. Wij willen een leefbare aarde, ook voor onze kinderen.

De gangbare landbouw is tegen haar grenzen aan aan het lopen. De gevolgen worden steeds duidelijker en zijn heel verontrustend. Wij tuiniers, kunnen uitproberen hoe het anders kan. We zijn niet een klein hobby-groepje, wij beheren een enorm aantal hectaren met elkaar.

Mijn idee: Laten we er voor zorgen dat de biologische bollen heel gauw zijn uitverkocht, laten we vragen om biologische bloemen en planten bij de bloemist en bij het tuincentrum. Laten we experimenteren in onze tuinen, hoe we kunnen tuinieren zonder gif en met een goed resultaat.

Laten we onze successen delen met elkaar, zodat de aarde nog heel lang groeit en bloeit.

Pien van Dael